

Osramočen napuh.

(Basen.)

logu je pel slavec. Stal je skromno na drobni vejici košatega grma in prepeval tako sladko in ljubeznivo, da so utihnile vse ptice daleč naokrog in so ga poslušale kakor zamaknjene.

Tedaj je pa priletel k njemu pisani, trdoglavi kalin in je prezirljivo gledal preprosto obleko povsod priljubljenega pevca. Zavist se mu je vzbudila in zaničljivo je začel govoriti slavcu: »Nikar tako ne gostóli in ne poj, ko vidiš, da te nihče ne pogleda! Kam pa hočeš s svojo beraško opravo?«

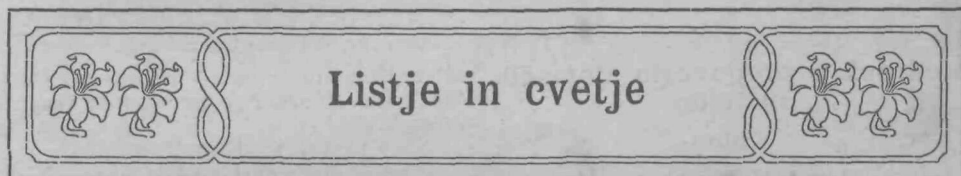
»Vsak po svojem stanu,« je odgovoril slavec in nemoteno pel dalje.

Tedaj sta pa prišli mimo dve deklici. Ko sta začuli slavčevo petje, sta obstali in strme poslušali čarobno petje čudovitega pevca.

»Mrtev bi bil gaj, če se ne bi razlegal po njem glas kralja pevcev,« je rekla ena izmed deklic svoji tovarišici; a ta je molče prikimala in zrla venomer tja, odkoder je prihajal zvonki glas.

Osramočen je odletel kalin, ko je čul hvaliti slavca; a slavec je dobil plačilo za svojo ponižnost in skromnost.

Gnjevoš.

Pisma našim malim.

III.

Draga slovenska mladina!

Zopet ti pišem o sreči. A da ti pokažem srečo, ti hočem pokazati našo in našega ljudstva in naše mladine — nesrečo. Ta nesreča se imenuje pijančevanje zlasti žganjepitje.

Gotovo si že videl pijanca. Njegov korak je bil negotov, hoja opotekajoča. Njegova beseda kreg, vpitje, preklinjevanje. Iz njegovih ust je puhtel neprijeten duh po zaužiti pijači ...

Kaj bi ti nemarnijo obširneje opisoval! Vprašam te samo: Kdo pa je ta pijanec? — Človek, bitje je, ki ga je Bog ustvaril po svoji podobi. Človek, umno bitje, pa tava opojen kakor neumen; človek, gospodar na zemlji, pa mu gospoduje pijača.

Kakšne vrste ljudje pa so pijanci? Žal, da le preobilokrat tudi mladi ljudje. Mladenič v cvetu mladosti, ponos svojih staršev, njih upanje — pa pijan!

Ali so pa pijanci srečni?

Vsak pijanec toži, da je bolan. Bolezen je pa kazen človeškemu rodu za prvi greh, bolezen je naša nesreča. Vendar je pa to še najmanjša nesreča nesrečnega pivca.

Otroci, ki so pijanci ne morejo biti srečni. »Spoštuj očeta in mater«, sem ti pisal zadnjič. Ali jih pijanec spoštuje? Kaj je mar pijanemu sinu žalost očetova, kaj ga brigajo materine solze! Kjer pa ni spoštovanja do staršev, tam pa ni sreče. — Pijanost je mati najrazličnejših pregreh. Naj ti samo nekaj povem, kar je napisala neka učenka o pijancih: »Pijanec greši sploh skoro zoper vse zapovedi. Od koža se sliši več kletvin

kakor iz ust pijanca. Pijanca ni videti ob nedeljah v cerkvi. Za njega je cerkev gostilna, nesramno govorjenje molitev, torej se pregreši tudi zoper šesto božjo zapoved. Kolikokrat se čuje, da je kak pijanec postal velik tat. Največ goljufije, odrtije in laži pride po pijancih. Glejte, kaj vam piše ta deklica. Koliko greha! Kjer je pa doma greh, tam ima svoj dom nemirna vest, tam ni doma sreča.

Pijančevanje vzame človeku tudi prostost. Koliko mladih pijancev preživi svojo mladost po ječah, v zaporu. Pijanec postane suženj, hlapec svoje grešne strasti. Namesto da bi se z božjo pomočjo ustavljal svojim strastem, ga pa premačuje grda strast pijančevanja . . .

Ljuba slovenska mladina, ali hočeš biti tudi ti tako nesrečna? Ali hočeš tudi ti s tolikimi grehmi žaliti svojega dobrega Boga, žaliti svoje ljube starše, služiti grehu in samemu hudobnemu duhu? Od vseh strani čujem tvoj mehkozvoneči glas: Ne, ne, ne . . .!

Prav je tako!

Prost mora biti, prost moj rod,
na svoji zemlji svoj gospod!

In da bo naš ljubljenski slovenski rod prost: prost greha, prost sužnosti, prost raznih bolezni, ki jih je krivo pijančevanje — zato poskrbi tudi ti, mladina! Boj pijančevanju! Ta klic naj tudi tebi ne bo tuj. Če boš ti, mladina, spoznala ta klic, če boš ubogala in studila pijančevanje; če boš ljubila treznost, ali celo ne boš pokusila nobene opijanljive pijače: potem boš srečna ti, mladina, srečni bodo tvoji starši, srečna tudi tvoja domovina.

Pozdravlja te dobrohoteči tvoj prijatelj

Bogomil.

Modrost v pogovorih domačih in tujih.

Čoln.

Ne sme se vse nakladati na en čoln. (Kar je preveč, je preveč. Posebno naporna dela je treba primerno razdeliti.)

Čolnič, varuj se slapa, sicer bo njegov padec tvoj padec. (Mladina, izogibaj se nevarnih potov!)

Marsikdo ima čoln, pa ne zna čolnariti. — Vsak čoln hoče imeti svojega čolnarja. (Kaj pomagajo še tako ugodne razmere onemu, ki si jih ne zna ali noče v prid obračati!)

Z luknjastim čolnom ne hodi na morje. (Za vsako podjetje je treba primernih sredstev.)

Kdor zna čolnariti po ribnjaku, ne zna še ladje voziti po morju.

Kdor je v čolnu in ne utone, naj se še nikar ne imenuje plavača.

Kdor hkrati vozi z dvema čolnoma, se lahko ponesreči (potopi).

Za majhen čoln je treba le majhnih vesel.

Čreda.

Če vsak svojo čredo zavrača, se dobro pase. (Če vsakdo stori svojo dolžnost, je lep red v človeški družbi.)

Velika čreda potrebuje dobrega pastirja, majhna pa ne slabega. — Brez dobrih pa-

stirjev, ni dobre črede. — Kakršen črednik taka čreda. (Povsod je na modrem vodstvu največ ležee.)

Slabi pastirji izpridijo čredo. Nobena čreda ni tako majhna, da bi ne bilo kake garjeve ovce vmes.

Čim manjša je čreda, tem boljša je paša.

Pastir mora čuti, četudi čreda spi.

Čim boljši pastir, tem večja čreda.

Računska naloga.

(Priobčil Internus.)

Nekdo ima 144 K, in sicer v novcih po 1 K, 5 K, 10 K in 20 K, vsakih v enakem številu po 4. Razpoloži jih po mizi v štiri enake vrste, in sicer tako, da znaša vsota vsake povprečne in navpične vrste in v obeh diagonalah 36 K. Kako je razvrstil svoj denar?

Šaljivo vprašanje.

(Priobčil Internus.)

Kateri dediči poprej umrjo, preden prejmo dedščino?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

„Vrtec“ izhaja 1. dne vsakega meseca in stane s prilogo vred za vse leto 5'20 K, za pol leta 2'60 K. — Uredništvo in upravnništvo Sv. Petra cesta št. 78 v Ljubljani.